

דבר תורה אביתר קמחי

"אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו" (שמות לה, כא)
בשורת המשכן עוררה את דמיון העם ואת התלהבותו. הפרשה מקדישה לכך מילים רבות המתארות איך עם ישראל נרתם למבצע במרץ, בשמחה ובדבקות. הדברים נמסרים בתורה בארוכה- "ויבואו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו אתו הביאו את תרומת.. ויבאו האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו.. כל כלי זהב".
התורה ממשיכה בתיאוריה ומעניקה כבוד לכל סוג של תורמים- "וכל איש אשר נמצא אתו תכלת וארגמן.. הביאו..", "וכל אשה חכמת לב בידיה טוו ויביאו..". גם הנשיאים הוזכרו במיוחד על כי "הביאו את אבני השהם.. ואת הבשם ואת השמן למאור..".

אולם, התיאור הזה פוגע בכללי התמצות המקובלים בתורה. התמונה המצטיירת אמנם יפה, אך ארוכה מדי בהתחשב במקובל בספרי המקרא.
את המפתח להבנת העניין מצאנו במדרש, החודר לעומק מובנו של הפסוק הפותח את פרשתנו "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים" (שם, לה, א). הנה ביאורו של המדרש- "תבוא אמירת משה ("ויקהל משה") ותכפר על קהילת (העם על) אהרון, דכתיב: "ויקהל העם על אהרון". תבוא אמירת משה ("ויאמר אליהם") ותכפר על אמירת (העם אל) אהרון שנאמר "ויאמרו אליו קום עשה לנו אלוהים". יבואו "אלה הדברים" (של משה) ויכפרו על "אלה אלהיך ישראל" (שאמר העם על העגל). ויבוא זהב התנופה (תרומת העם למשכן) ויכפר על זהב העגל".
הדברים מאלפים ביותר. הם מגלים, כי כל פרט במעשי משה היה מכוון במחשבה מראש, כדי להוות משקל נגדי למעשי העם בחטא העגל. ללמדנו, שמעשה עוול אינו מתכפר, כי אם במעשה טוב נגדי. חרטה ובקשת סליחה הינן חשובות, אך אין הן מוחקות את רישומו של החטא מליבו של החוטא.

ההרשמה בעיצומה

לגני ממ"ד של הגרעין התורני
הגנים לגילאי 3-4-5 וממוקמים בשני מוקדים בעיר
ברחוב יוסף קארו (שכונת סקיא א') וברחוב כצנלסון (מרכז העיר)
- צוות תורני מקצועי וחם
- פיקוח משרד החינוך
- תגבור תורני ע"י רבני גנים
- מסיבות ואירועים קהילתיים להורים ולילדים
- אפשרות לצהרון מוזל עם הנחות התמ"ת

לכיתות א' בבי"ס סעדיה גאון
- צוות מקצועי
- יום לימודים ארוך כולל ארוחה חמה
- תגבור תורני ומקצועי
- פיקוח משרד החינוך
- מסיבות ואירועים קהילתיים להורים ולילדים

מהרו להרשם, מקומות מוגבלים
לפרטים נוספים, סיורים והרשמה-
0528-776800

ברוח ההלכה/ הרב יאיר טחובר לע"נ אמי שיינדל מנוחה בת מרדכי זלמן

ברכת האילנות

מהי ברכת האילנות? בחודש ניסן האילנות מלבלבים, כלומר מוציאים פרחים. חכמינו זכרונם לברכה תיקנו שכאשר אדם רואה בחודש ניסן אילנות מלבלבים הוא יברך ברכה שבה הוא מודה לה' יתברך על האילנות שהוא ברא לבני האדם שיהנו מהם.
מה אומרים? ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם.
כמה פעמים בשנה מברכים את ברכת האילנות? רק פעם אחת בשנה בחודש ניסן.
האם אפשר לברך ברכת האילנות על כל עץ? לא, מברכים ברכת האילנות רק על עצי פרי. אבל צריך שלא יהיו עדיין פירות בעצים שמברכים עליהם אלא רק שיצאו מהם פרחים ראשונים.
על כמה אילנות צריך לברך את ברכת האילנות? צריך לברך על שני אילנות שהם עצי פרי.
האם בנות צריכות לברך ברכת האילנות? גם בנות חייבות בברכת האילנות.

סיפור לשבת | שיירת הגמלים המפתיעה

בסיומו של יריד פורים שנערך ב"תלמוד תורה" נערכה ההגרלה שכולם חיכו לה. היה מתח, היה עניין, אך בהגרלה כמו בהגרלה, תמיד מעניין מי זכה בפרס הראשון וכולם המתינו בסבלנות לסיום חלוקת הפרסים האחרים.

ואז זה הגיע. בטקס רב הודיעו כי הפתק שיישלף כעת יזכה את הכתוב עליו בקורקינט בשווי 200 ₪. פתק נשלף, ושם הזוכה הוכרז: משה ס. הוא נראה מופתע וזה טבעי, אך משום מה לא זז ממקומו. כולם אמרו לו "זכית! עלה לבמה לקבל את הקורקינט!". אך להפתעת כולם, משה הכריז כי לא זכה בהגרלה שכן לא קנה אף כרטיס. רחש עבר באולם. המורה שאל אותו איך לדעתו הגיע שמו אל כרטיס הזוכה והוא ענה "זה בטח שימי". משה ושימי חברים טובים. שאלו את שימי והוא הסביר "זה מפני שהכסף היה של משה ולא שלי".

זו כבר דרמה, והמנהל הוזעק לברר את העניין. "איך הגיע הכסף של משה אליך?" שאל. "הוא התעקש לתת לי כסף שאקנה כרטיס הגרלה" ענה שימי. "אז מדוע רשמת את שמו?" "מפני שאני לא הסכמתי לקבל ממנו והוא לחץ עלי. אז הסכמתי וקניתי כרטיס, אבל רשמתי את השם שלו כי זה מגיע לו". "אם כך, הפרס הגדול מגיע לך, שימי" אמר המנהל, "הרי אתה זה שרכש את כרטיס ההגרלה". "הפרס הראשון שייך למשה" התנגד שימי "הכרטיס הזוכה נקנה בכסף שלו, וגם השם שלו רשום עליו. הוא פשוט לחץ עלי לקבל את הכסף, וזו הייתה הדרך שלי להשיב לו". "מה פתאום" אמר משה "אני לא קניתי שום כרטיס הגרלה. הוא קנה והוא זכה, ולא משנה מה הוא רשם על זה". המנהל היה אובד עצות. מסביב סערה, ושני הילדים מתעקשים כל אחד על זכיית חברו.

סיפר המנהל לילדים את הסיפור הידוע על שני היהודים שהלכו לארץ אחרת לצורך עסקים ונפלה עלילה על אחד מהם ונידון למוות. ביקש הנידון לנסוע לארצו כדי להיפרד מבני משפחתו. אמרו לו "מי ערב לנו שתשוב?" ענה חברו "כלאוני, ואשמש ערב לחזרתו". אמרו לו "וכי מעלה אתה בדעתך שישוב כדי למות?" אמר להם "חברים אנו בלב ובנפש ואין לי ספק שישוב". קבעו לו יום ושעה שאם לא יגיע עד אליה יומת חברו.

הגיע האיש לביתו וסיפר להם את הקורות אותו. בני ביתו סירבו לתת לו לצאת ואף השקוהו בכדי שיירדם. אך ברגע שהקיץ יצא בדהרה על סוסו כדי להספיק ולבוא בעוד מועד.

הגיע היום. המון גדול התאסף והכול שחו בחבר השוטה שחשב כי הנידון למוות באמת ישוב. הגיעה השעה, העניבה הונחה על צווארו, והנה קול פרסות, ענן של אבק וצעקות "עצרו! עצרו!". המלך הורה לתליין לעצור. החבר הגיע כל עוד נפשו בו, עלה אל דוכן התלייה, נטל את החבל והניחו על צווארו באמרו "אני שמח שהצלחתי להגיע בזמן". אך החבר אמר: "אתה לא הצלחת להגיע בזמן, ומשעה שהונח החבל על צווארי הריני משול כמת!" ונטל בדבריו את החבל על צווארו. וכך התקוטטו להם שני החברים עד שניגש אליהם המלך ואמר: "פוטר אני את שניכם ממיתה ובלבד שתכניסו אותי כחבר שלישי בתוך חברותכם".

"אני רוצה לנהוג בדיוק כמו בסיפור" סיים המנהל. "אני אתן מכיסי 200 ₪ ואקנה לשניכם קורקינט, אבל אני רוצה שתכניסו גם אותי בחברות שלכם".

(מתוך טור של ר' חיים ולדר)

פינת החינוך | לנקות עם הילדים/ דנית כהן, יועצת ומאמנת אישית

שאלה: עוד שבועיים פסח. אני מנסה לנקות את הבית, אך מגלה שאין לי זמן בכלל! יש לי שלושה ילדים (8-3). הייתי רוצה שהם יתעסקו בשלהם אבל הם מאוד נלהבים לסייע לי בהכנות... אותי זה מלחיץ, הזמן קצר והמלאכה מרובה, ולתת להם לנקות ולסדר יעסיק אותם אך יצור לי עוד עבודה. האם נכון לשתף אותם בהכנות לחג?

תשובה:

דילמה מוכרת.... לפני שנתן פתרונות מעשיים ננסה לברר את הערך החינוכי שעומד מאחורי הרצון לשיתוף הילדים בהכנות לפסח.

אחד הדברים המשמעותיים שאנו רוצים להקנות לילדינו הוא ערך האחריות והשותפות. בתור הורים אנו רוצים לעזור לילדינו לרכוש מיומנויות ויכולות שונות, ולא חוסר אונים.

מה המסר הסמוי שאנו משדרים לילדינו כשאנו מדירים אותם מעבודות הבית? זה יכול להיות מסר של "אתה לא מסוגל" או אולי אפילו "אתה רק תזיק", או טענה סמויה שעבודות הבית הן תפקיד של מבוגרים "כשתגדל תעזור", המלמדת שהמבוגרים ממלאים מחוייבויות, ואילו הילדים פטורים מכך ותפקידם לשחק ולהנות. כשהמסר הסמוי הוא כזה , לא נתפלא שבשלב מאוחר יותר המתבגר שלנו שלא התרגל לעזור, יראה במטלות הבית עול כובד ויעדיף להתחמק מהם.

אנו רוצים ליצור בית של שותפות, מתוך תפיסה שהבית הזה הוא של כולנו הורים וילדים, ועבודות הבית הם דבר טבעי ובריא. לכן או חייבים לתת לילדים לקחת חלק במשימות הבית מגיל קטן. שיתוף ילדים צעירים בניקיון פסח או בכל זמן אחר ידרוש ממך מאמץ וסבלנות. אך התוצאה שתקבלי בעד מאמצייך היא ילדים מוכשרים בעלי אמונה ביכולותיהם.

כשהשיתוף הוא מתוך מבט חינוכי, נקפיד על משימות קטנות, פשוטות, מתאימות לגיל ומוצגות באופן שיהיה נעים וכיף לילד לבצע אותן. כמובן, נקפיד מאוד להעצים ולשבח את הילד על כל משימה חיובית שהוא עושה,

כעת נעבור לצד המעשי.

ההתארגנות טובה לפסח מתחילה, כמו כל דבר, **בתכנון מראש.** אני מציעה לך לערוך רשימה של כל המשימות שיש לך לעשות לפסח לפרטי פרטים, זה הזמן גם להגדיר סדרי עדיפויות, ולחשוב באילו משימות ניתן להקל על עצמך (לדוג': למכור חלק מהצעצועים במכירת חמץ).

מתוך המשימות הללו נבחר משימות שמתאימות לילדים: לשטוף את הצעצועים בגיגית עם מים וסבון (תענוג צרוף לילדים כולל קטנטנים), שאיבת אבק, נקיון הספרים ועוד. כל אמא והמשימות שלה. אפשר גם לתת לילד לבחור משימה משלל המשימות. המדד החשוב הוא משימה שמתאימה לילד ומתאימה גם לאמא, שלא תלחיץ אותך אלא להפך- תרגישי לגמרי בנוח שהילד שלך שותף לה.

כשנותנים לילד משימה צריך לעבוד איתו ביחד כדי להדריך אותו בדיוק מה לעשות. כדי שהחוויה תהיה ממש נעימה אפשר להשמיע מוזיקה שמחה ברקע, לשוחח, או לפנק אח"כ במשהו טעים.

נחזור לרשימת המשימות הכללית שהכנת בהתחלה. השלב הבא מבחינתך יהיה לשבץ את המשימות ביומן, כשהדרך היעילה לעשות זאת היא להתחיל מהסוף להתחלה. כלומר, קודם לשבץ את המשימות שישארו לך לעשות ביום ראשון י"ג ניסן (ערב בדיקת חמץ), ואז לשבץ את היום הקודם עד שתגיעי לתאריך שלנו היום. זו דרך מאוד יעילה שתיתן לך הרבה פרספקטיבה על הזמן, המשימות והדרך העומדת לרשותך.

כמה משימות לתת לכל ילד, כמה זמן לאפשר לילדים לעזור? על פי רוב ילד צעיר מתעייף ומאבד עניין אחרי משימה או שתיים. אנחנו השגנו את מטרתנו גם אם הילד עזר במשימה אחת 20 דקות, אבל הן היו מתוך מקום של יחד, רצון ושיתוף פעולה.

הילד יחווה שהוא עזר לפסח ויגיע לחג מתוך תחושה של יכולת ושל שותפות אמיתית בבית. אנו נחוש שניצלנו את ההזדמנות להעצים את היכולת של הילד מתוך הנאה ועין טובה.

לכבוד פורים נערך אירוע יחודי במשכן למוזיקה ומחול בשיתוף המתנ"ס. בליל פורים הגיעו כמאה הורים וילדים למקום, שעוצב בתפאורה של בלונים וציורי ענק. הולך קביים הזמין אותם להיכנס אל קריאת המגילה, כשכל אחד מהמשתתפים מקבל מגילה, רעשן וכובע. בהתחלה נאמרו כמה מילים על הגרעין התורני. לאחר מכן הרב ידידיה ליבוביץ קרא את המגילה, כשהוא משנה את קולו להנאת המאזינים, וברקע מוקרנות תמונות מתוך סיפור המגילה. אוזני המן (איך לא?) ושירי פורים חתמו את הערב באווירה פורימית חגיגית. התגובות היו נלהבות והמשתתפים הביעו רצון לשמור על קשר.

לילדי הגנים התורניים (3 גנים) נערכה קריאת מגילה מיוחדת. הילדים המחופשים באו עם הוריהם לבית כנסת "סעדיה גאון" שקושט בציורי ענק של ליצנים, וקיבלו רעשנים ומגילות. רב הגן, הרב נחשון פרידברג, קרא את המגילה בליווי מצגת של תמונות מהמגילה. לאחר הקריאה נערכה הרקדה עם הילדים בלווי בובת ענק, וחולקו הפתעות לכל ילד שהגיע והשתתף.

גם בית הכנסת האשכנזי "פועלי צדק" בנווה סביון זכה לפעילות לא שגרתית של חברי הגרעין התורני, בכבל שנה התקיימה קריאת מגילה לציבור מתפללי בית הכנסת. אך השנה לאחר קריאת המגילה העביר ישי מלר שיחה מרתקת על ענייני פורים, כאשר במקביל בנות השרות הלאומי הפעילו את הילדים בעבודות יצירה. היה שמח, היה מבדח. **פורים כזה עוד לא היה באור יהודה.**

